GRUPUL PENTRU ROMÂNIA: DESPRE POZIȚIA PREȘEDINTELUI CCR (ENACHE MARIAN) REFERITOARE LA ANULAREA ALEGERILOR PREZIDENȚIALE

Grupul pentru România

Incorect Politic

Aprilie 19, 2025

Grupul pentru România: Despre poziția președintelui CCR (Enache Marian) referitoare la anularea alegerilor prezidențiale

Grupul pentru România solicită să se constate încetarea funcției de judecător și, implicit, de președinte al Curții Constituționale, în ceea ce-l privește pe Enache Marian, pentru încălcarea gravă a prevederilor art. 64 lit. a) și f) din Legea nr. 47/1992.

Prin interviul acordat site-lui Juridice.ro în data de 19.02.2025 intitulat ,,*Fragilitatea democrației se regăsește în însăși fragilitatea structurilor sociale de bază ale societății noastre. Curtea Constituțională este garantul democrației constituționale și statului de drept*", actualul judecător și președinte al Curții Constituționale prin răspunsurile – mesaj pregătite minuțios nu doar că a nesocotit obligația de imparțialitate a exercitării funcției și respectul față de Constituție, dar a adus atingere independenței și demnității funcției pe care o ocupă.

Mai mult decât atât, prin răspunsurile formulate, intervievatul răstălmăcește prevederile din Legea fundamentală dar și dispozițiile legale în materie de alegerea Președintelui României și, astfel, într-un joc specific lumii politice, încearcă să manipuleze opinia publică prin comunicarea de răspunsuri ce nu corespund adevărului legal.

Întrebat despre posibilitatea Curții Constituționale de a se sesiza din oficiu pe tot parcursul procesului electoral, Enache Marian confirmă acest aspect cu mențiunea necesității unei delimitări nete ,,între

prevederile art. 146 lit. f) din Constituție și cele ale Legii nr. 47/1992 și ale Legii nr. 370/2004."

Această afirmație nu corespunde realității. Astfel, art. 147 lit. f) dă în competența Curții Constituționale vegherea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmarea rezultatelor votării. Prin urmare, ,,…*contenciosul electoral privind alegerile prezidențiale are un caracter specializat: se desfășoară numai în fața Curții Constituționale, potrivit unei proceduri derogatorii, sub anumite aspecte față de aceea de drept comun; se exercită numai la sesizare și nu poate privi calificări politice sau acte de propagandă electorală; termenul pentru formularea contestațiilor este de decădere; procedura jurisdicțională în fața Curții are un caracter de urgență*.[1]"

În ceea ce privește alegerea Președintelui României, potrivit Constituției și dispozițiilor legale în materie, nu există o procedură ce se poate exercita din oficiu. Singurele ipoteze când activitatea Curții Constituționale se poate realiza și din oficiu este în cadrul procedurii de revizuire a Constituției sau/și în procedura desfășurării unui referendum, situații care nu au fost aduse însă în discuție în cadrul interviului care face obiectul analizei de față.

În rest, de fiecare dată, activitatea Curții Constituționale se desfășoară numai în baza unei sesizări scrise și motivate. Necunoașterea acestui aspect sau ,,*interpretarea*" dată, potrivit înțelegerii și înțelepciunii domnului Enache Marian, reprezintă un precedent grav care nu poate fi trecut cu vederea.

Practic, Enache Marian, deși are calitatea de judecător și chiar Președinte al Curții, fie nu cunoaște în ce condiții funcționează Curtea Constituțională, fie, cu rea-credință, încearcă să manipuleze opinia publică prin comunicarea/transmiterea unor informații care nu au nicio legătură cu dispozițiile legale.

Este adevărat că în sfera activității Curții Constituționale intră și posibilitatea de a hotărî în ceea ce privește anularea alegerilor pentru funcția de Președinte al României, dar acest lucru este exclus să se realizeze din oficiu! Potrivit dispozițiilor Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, Curtea Constituțională se pronunță doar asupra contestațiilor care au ca obiect anularea alegerilor la nivel național, orice altă sesizare având ca obiect anularea alegerilor într-o anumită circumscripție electorală excede competenței Curții, aceasta fiind de competența Biroului Electoral Central.

Nu pentru orice erori săvârșite în procesul electoral Curtea Constituțională va decide anularea alegerilor, ci doar pentru acele fraude electorale grave, în măsură să modifice rezultatul alegerilor ori ordinea candidaților pentru cel de-al doilea tur de scrutin.

Cererea de anulare a alegerilor se face în termen de 3 zile de la închiderea votării, termenul fiind unul ,, *… de decădere, astfel încât orice cerere venită cu încălcarea acestui termen este tardivă și urmează a fi respinsă ca atare."[2]*

Sesizarea Curții Constituționale trebuie să întrunească condițiile de formă impuse oricăror cereri adresate Curții Constituționale, respectiv, sesizarea trebuie să se facă în scris, motivată și însoțită de documentele doveditoare ale fraudei pretinse, iar soluționarea ei trebuie făcută până la data validării alegerilor[3], dispoziția nefiind una facultativă.

Un aspect deosebit de important, esențial în soluționarea unei cereri de anulare a alegerilor vizează subiectele de drept care pot sesiza Curtea Constituțională, subiecte care sunt limitativ prevăzute de lege[4], respectiv: candidații (dacă nu sunt implicați în fraudarea alegerilor[5]), partidele politice care au participat la alegeri, alianțele politice și/sau cele electorale care au avut candidați în alegeri.

Revenind la alegațiile lui Enache Marian care încearcă să justifice mincinos lovitura de stat dată de Curtea Constituțională prin adoptarea Hotărârii nr. 32 din 6 decembrie 2024, referitor la posibilitatea unei sesizări din oficiu, împotriva textelor de lege care reglementează această materie, susține că aceasta este una excepțională și de ,,*ultima ratio*".

A confirmat implicit caracterul de unicitate al hotărârii adoptate, atunci când a spus că: ,, …*în cele 8 cicluri electorale, Curtea a pronunțat o singură hotărâre ca urmare a unei sesizări din oficiu din cele 426 de hotărâri pronunțate în decurs de peste 32 de ani de la înființarea CCR. Faptul că, în precedent, instanța constituțională nu și-a exercitat ex officio atribuția prevăzută de art. 146 lit. f) din Constituție se datorează lipsei unei situații excepționale care să fi reclamat o asemenea intervenție și nicidecum faptului că nu ar fi existat această posibilitate constituțională*."

Singura hotărâre la care face trimitere Enache Marian este cu siguranță Hotărârea CCR nr. 32 din 6 decembrie 2024.

Comparația realizată cu situația din Austria, din anul 2016, este una inadecvată, neavenită și inaplicabilă situației existente în România în noiembrie – decembrie 2024.

Actualul președinte al Curții, deși a ales să explice opiniei publice considerentele, dar mai ales împrejurările ce au stat la baza adoptării hotărârii menționată mai sus, nu a justificat motivele pentru care nu au fost respectate prevederile legale aplicabile în materie de anulare a alegerilor în ceea ce privește procedura alegerii Președintelui României.

Arogant și plin de infatuare, Enache Marian spune opiniei publice, fără nicio jenă profesională, trecând peste toată doctrina și jurisprudența ce vizează activitatea Curții Constituționale că această instituție, poate să ia oricând, orice hotărâre/decizie în afara unui spațiu legal, din motive de oportunitate pe care le poate aprecia în baza unor alegeri individuale, eventual stabilite și analizate de o mână de oameni, în afara dispozițiilor legale și a posibilităților efective de control.

Acest politruc instituțional care nu a dezbrăcat niciodată haina de politician (spunem noi de politician eșuat) își permite și îndrăznește chiar să antameze ce va face Curtea în viitor, stabilind în afara dispozițiilor constituționale și legale un profil de candidat agreat după înțelepciunea și opțiunea sa.

Întrebat fiind dacă ,,*Hotărârile Curții Constituționale de excludere a unui candidat din cursa electorală sau de anulare a alegerilor trebuie să se întemeieze pe hotărâri judecătorești anterioare de condamnare?", Enache Marian a răspuns: ,,Curtea Constituțională ține seama de hotărârile judecătorești anterioare de condamnare în ilicitul penal care îi privesc pe candidați. Dar aceasta nu este o condiție exclusivă într-un litigiu constituțional, întrucât Curtea realizează, în sfera constituționalității, o evaluare proprie a cauzei deduse judecății sale. Deci, chiar în lipsa unei hotărâri judecătorești anterioare de condamnare, instanța constituțională poate constata neîndeplinirea de către candidat a condițiilor constituționale de eligibilitate, care sunt distincte de cele de legalitate propriu-zisă. Inacțiunea sau pasivitatea autorităților competente sau durata procedurilor judiciare nu poate fi opusă Curții Constituționale, care are competența exclusivă să analizeze criteriile de constituționalitate pe care candidații trebuie să le îndeplinească*."

Această conduită este mai mult decât periculoasă, ea reprezintă o demolare a tuturor regulilor de drept, a edificiilor legale, o încălcare a principiilor fundamentale și a regulilor în baza cărora funcționează un stat de drept. Nici măcar doctrina și jurisprudența vechiului regim nu și-a fi permis astfel de aberații juridice.

Enache Marian transmite societății ce va face în viitor Curtea care, din perspectiva acestui răspuns, își arogă dreptul de a se substitui în atribuții altor organisme chemate să aplice legea. Acest despot atunci când vorbește despre nesocotirea valorilor constituționale omite să precizeze că este primul care face acest lucru de la nivelul unei funcții incompatibile cu un asemenea raționament.

Enache Marian a vorbit despre faptul că prin anularea alegerilor pentru funcția de Președinte al României Curtea ar fi manifestat un rol de prevenție. Astfel, ,, ….*prin anularea procesului electoral cu privire la alegerea Președintelui României, Curtea Constituțională a realizat o măsură de justiție constituțională preventivă*." Această afirmație este una halucinantă, în măsură să justifice și să descrie posibile opțiuni viitoare, deschizând astfel calea unor abuzuri realizate de o autoritate care deși are o reglementare legală realizată la cel mai înalt nivel, cu atribuții bine delimitate, expres enumerate în conținutul art. 146 din Constituția României, ne comunică că în numele unei ,,*justiții constituționale preventive*" poate abdica oricând de la orice prevedere legală, deschizând astfel drumul arbitrariului.

Deși toate răspunsurile formulate în interviul publicat la data de 19.02.2025 sunt mai mult decât controversate și scandaloase, cel privitor la *considerentele avute în vedere în privința prelungirii mandatului Președintelui României este relevant în ceea ce-l privește pe Enache Marian ca exponent al unei profesii, dar și din perspectiva caracterului și, în consecință, a dimensiunii sale umane.*

Enache Marian, coautor al volumului ,,*Președintele României în jurisprudența Curții Constituționale*" publicat de editura C.H. Beck, București în anul 2021, în secțiunea intitulată ,,*Mandatul Președintelui României*", la paginile 4 – 5 *(*membru în completul care a pronunțat Decizia nr. 32 din 06.12.2024), în absența unui reviriment legal și jurisprudențial, a uitat sau mai bine spus s-a lepădat, cu o ușurință îngrijorătoare, de ceea ce scria acum câțiva ani:

,,*Constituția României statuează că durata mandatului de Președinte este de 5 ani și se exercită de la data depunerii jurământului în fața Parlamentului, până la depunerea jurământului de către Președintele nou ales. Mandatul începe la momentul depunerii jurământului de către persoana aleasă în funcție și nu de la momentul alegerii, și se încheie la trecerea a exact 5 ani de la depunerea jurământului.*

Pentru a nu se crea o situație de vacanță a funcției de Președinte, între perioada expirării vechiului mandat și începerea exercitării noului mandat, textul constituțional al art. 83 din Constituție a prevăzut prelungirea mandatului până la depunerea jurământului de către Președintele nou ales.

Legea precizează clar situațiile în care mandatul Președintelui poate fi prelungit. Aceste situații sunt strict limitative și nu enumerative, astfel că nu există alte situații care să justifice o prelungire a mandatului prezidențial în afara cazurilor specificate. Astfel, art. 83 din Constituție precizează că prelungirea mandatului de Președinte al României poate fi făcută numai prin lege organică și numai în caz de război sau de catastrofă. (…)

De fiecare dată însă, prelungirea mandatului Președintelui este de competența exclusivă a Parlamentului care trebuie să aibă o justificare solidă, pertinentă și concludentă asupra cauzelor care au determinat măsura. Această justificare poate veni de la Parlament, de la Guvern sau chiar de la Președintele României, care se poate adresa printr-un mesaj Parlamentului cu privire la necesitatea prelungirii mandatului.

În ceea ce privește termenul până la care se realizează această prelungire a mandatului, textul constituțional nu face nicio precizare, lăsând la latitudinea Parlamentului stabilirea prin lege organică a datei până la care să poată fi prelungit mandatul. În mod necesar, legea organică trebuie să precizeze această dată: până la încetarea ostilităților, până la încetarea cauzelor care au dus la producerea catastrofei, etc."[6]

În răspunsul oferit privind motivele anulării alegerilor, Enache Marian vorbește despre ,,*momentul istoric și important pentru întreaga societate*" al declasificării rapoartelor serviciilor de securitate prezentate în CSAT, subliniind într-o prezentare hiperbolică, faptul că ,,*în lumina acestor documente și a realităților înscrise în acestea, la care au avut acces toți cetățenii și toate instituțiile acestei țări, Curtea și-a activat*

competența constituțională obligatorie prevăzută în art. 146 lit. f) teza întâi din Constituție și a dispus anularea procesului electoral cu privire la alegerea Președintelui României în temeiul prevederilor constituționale."

Explicațiile privind trimiterea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României sunt din nou fundamentate pe un mare neadevăr, în sensul că lasă a se înțelege că atribuțiile Curții privesc orice element legat de derularea procesului electoral. Este adevărat că prin atribuția de respectare a procedurii pentru alegerea Președintelui, Curtea are un statut de *judecător electoral*, dar contenciosul electoral privind alegerile prezidențiale are la rândul lui un caracter specializat și nu unul general.

În absența unor dovezi concrete care să releve exact în ce au constat și care au fost faptele, evenimentele, persoanele, acțiunile, sau alte asemenea proceduri în măsură să conducă la o fraudă electorală gravă (așa cum prevede legea), care să afecteze esențial rezultatul procesului electoral, orice divagații interpretate ca aducând ,,*lumină*" pentru această etapă nu au îmbrăcat decât natura unor pure speculații. Lipsa unor dovezi concrete a generat, în situația de față, o atitudine abuzivă din partea Curții, explicată bizar și deloc convingător prin intermediul reprezentantului său, Enache Marian.

Deși își asumă rolul de a veghea la respectarea procesului electoral privind alegerea Președintelui, în lumina explicațiilor oferite în interviu, Curtea pare să fi preluat (fără a face o analiză proprie, așa cum ar fi fost corect și util pornind de la atribuțiile sale) concluziile unei alte instituții. Enache Marian a afirmat: ,,*CSAT a fost acea autoritate care a conchis că au existat interferențe în desfășurarea procesului electoral printr-un comunicat care a sintetizat informațiile primite prin Notele informative emise de serviciile de securitate ale statului.*"

Cu totul de necrezut, dar mai ales înspăimântător este și fragmentul din răspunsul dat în ceea ce privește identificarea și, în consecință, existența celor vinovați: ,,*Faptul că nu au fost descoperiți cei care au cauzat acest prejudiciu și care, de regulă, acționează cu mijloace sofisticate, uneori greu perceptibile, nu înseamnă că prejudiciul nu există în obiectivitatea lui și, ca atare, trebuie ignorat sau subestimat. Or, Curtea a constatat exact acest lucru, și anume că a existat o prejudiciere a rezultatului alegerilor prin încălcări ale legilor*."

Trecând peste faptul că a nesocotit și abandonat propriile argumente, dar mai ales că a încălcat dispozițiile legii, în ceea ce-l privește pe Enache Marian, acest personaj cu o încărcătură trecută apăsătoare, nu doar că a distrus iremediabil fundamentul uneia dintre cele mai importante autorități a statului – Curtea Constituțională, dar acesta nu mai răspunde în niciun fel exigențelor rolului pe care-l are, reprezintă un pericol concret pentru securitatea funcționalității juridice a societății, motiv pentru care se

impune constatarea încetării de îndată a funcției de judecător și, implicit, de președinte al Curții Constituționale, pentru încălcarea gravă a prevederilor art. 64 lit. a) și f) din Legea nr. 47/1992

Grupul pentru România

25 februarie 2025

Note bibliografice

[1] I. Muraru, M. Constantinescu, Curtea Constituțională a României, Editura Albatros, București, 1997, pp. 175- 176. I. Muraru, E.S. Tănăsescu (coordonatori), Constituția României Comentariu pe articole, Ediția 3 revizuită și adăugită, Editura C.H. Beck, București, 2022, p.1327.

[2] Hotărârea Curții Constituționale nr. 38/1992 privind solutionarea contestatiei formulate de Partidul Democrat Agrar din Romania, înregistrata sub nr. 370 din 6 octombrie 1992 publicată în M.Of. nr. 252 din 9 octombrie 1992

[3] Potrivit art. 52 alin.3 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României: ,,*Soluționarea cererii de către Curtea Constituțională se face până la data prevăzută de lege pentru aducerea la cunoștința publică a rezultatului alegerilor*."

[4] Potrivit art. 52 alin.2 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României: ,, *Cererea de anulare a alegerilor se poate face de partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale și de candidații care au participat la alegeri, în termen de cel mult 3 zile de la închiderea votării; cererea trebuie motivată și însoțită de dovezile pe care se întemeiază*."

[5] Sesizarea venită din partea celui care este implicat în fraudarea alegerilor nu poate fi primită, deoarece nemo audiatur propriam turpitudinem allegans (I. Muraru, E.S. Tănăsescu (coordonatori), Constituția României Comentariu pe articole, Ediția 3 revizuită și adăugită, Editura C.H. Beck, București, 2022, p.735).

[6] Ștefan Deaconu, Marian Enache, Președintele României în jurisprudența Curții Constituționale, Editura C.H. Beck, București, 2021, pp .4 – 5